

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Humanum genus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

MAGNA INCOEPTA IRRITA. CAP. XLVII.

Parturunt montes, nascitur pidi- culus mus. De Arte poetice.

Ridiculum forte illud videatur, quod commenti sunt nonnulli, Elephantum cum Gammari cauda pingere, si magna incoepta frustra & inaniter cessisse notare vellent, non secus ac illud Horatianum est, ex montium scetura murem ridiculum enasci. Sedenim cum res ipsa det ridendi materiam, non inepte mihi videntur excogitasse hujusmodi speciem, quæ non tam significato, quam pictura ipsa risum posset excitare.

DE PINNA. CAP. XLVIII.

Quæ Pinnae commercia cum Cancellis habent, deposcere videntur, ut eas Cancro subjungamus. Nam ut Theophrastus ait, vita fortasse conchis servari non posset, nisi ope Cancri. Pinnae autem in concharum genere sunt.

ALIENÆ OPIS INDIGUS. CAP. XLIX.

Virum qui se atque sua negligenter curet, neque sine alterius ope consiliove possit consulere rebus suis ostendere si vellent Ægyptii sacerdotēs, Pinnam & Cancellum parvum pingere con- fuerunt: nam is in Pinna conditus in utriusque fatagit usum: conchula enim præ fame patet facta, pi- sciculi veluti ad escam alliciuntur, quos ubi Cancellus inhærentes animadvertit, Pinnae statim la- bra morfu vellicat, illa eo signo admonita concham occludit, atque ita esculentis potitur: eo vero custode privata, brevi, ut Aristoteles asserit, tempore deficit. Hoc idem habemus apud Ciceronē, cu- jus verba repetere non fuerit importunum. *Pinna duabus grandibus patula conchis cum parva squilla societatem coit comparanda cibi: itaq, cum pisciculi parvi in concham innataverint, tum admonitu squille Pinna morfu comprimit conchas, sic dissimilibus bestiolis communiter cibus queritur.* Cancellum vero hujusmodi, tum à venatione, tum à custodia, Græci Pinnotherem & Pinnophylaca nuncupaverunt. Est hæc squilla parva admodum, quam nonnulli Parasitum piscem vocant: utpote qui sit dapis affe- ctator: colore rubido est corpore perpusillo, cauda fere semper subter uterum, ubi coactus fuerit, in- curvata.

Pinna & Cancellus simul pinni quid.

AB INEUNTE ÆTATE LIBIDINOSUS. CAP. L.

Eum vero qui ab ineunte ætate ceperit in petulantiam lascivire, & munera Veneris exercere, per Pinnam factus ostentantem suos intelligebant: conchulæ enim hujusmodi in concha geni- ta, antequam excludantur, inter se quamprimum coire dicuntur, ut non immerito concha ipsa sit Veneri dedicata, atque eam ex concha genitam veteres fabulentur Concha itidem Cyprum deve- ctam canunt, quod nonnulli ad salacitatem referunt, quæ concitetur ex earum cibo: non secus e- nim ac ostrea, libidinosa esse perhibentur.

Cur Concha Veneri di- cata.

DE OSTREIS. CAP. LI.

Illa enim Hellepontico ludibrio, ne Deo dicam, ita dedicantur, uti Concha Veneri putarim ob earum copiam, quæ Lampfaceno littore, totoque Helleponto ingens est: unde Ityphallico vete- ris Poætæ ipsi Priapo dicto, ita legitur:

Nam te præcipue in tuis urbibus colit ora Hellepontia, cæteris ostreosor oris,

D qui versus apud Terentianum reperuntur.

HUMANUM GENUS. CAP. LII.

Per ea vero dicta sculptave humanum genus significari, Philosophorum antiquissimi tradide- runt. Hinc divinus Plato humanum genus Ostreorum simile esse dixit: nulla enim potuit simi- litudine nostræ imbecillitatis naturam significantius explicare, cum Ostrea indichum esse dixit animi in corporis carcerem & tenebras coniecit: ita enim Deus corpori animam adglutinavit, ut necessa- rium sit hominem corporis affectibus tangi, vel invitum Quid vero aliud illa vel divina, vel stellaris essentia scintilla hic patitur, nisi quod dum corpori adhærescit, & vinculis se coerceri sentit, & in quodam obscuritatis carcere detineri: unde fit, ut sæ plerumq; immemor originis, modo sensui se, modo appetentiæ subjiciat, & alieni facta juris, cum materia, cui adglutinata est, rapiatur in præcep-

Ostreorum mystica ex- plicatio. Pulcherrima parant- tis.

Uu 2

Pisca-

Nam sicut nos a testa testudinem sic Græci ὄστrea δότω τῶν ὄστρεων, id est, ostreas a testis dicunt.

Piscatore igitur Petro opus est, qui nos aut scopulis avulsos, aut, de imo maris fundo erutos, Affer-
tori nostro littora reviventi, penitentia prunis asfos in escam apponat: ut ita absumpti in ipsius Di-
vinitatis amplexu, ad sublimioris vitæ confortia transeamus. Quod vero testam Ostrea pro pelle ha-
bent, quæ sine eorum interitu auferri non potest, eorum sunt hieroglyphicum, qui nec squamas i-
gnorantia deponere possunt divinis admonitionibus quantumlibet instituti, nec cultum spiritus
suscipere patiuntur: qui quidem, ut Hierosolymitanus Hefychius ait, etsi in mari Baptismatis inve-
niantur, etsi in fluminibus Penitentia: abominabiles tamen sunt, cumque vitam fortiti sint in sacri
lavacri tinctura, vocationem tamen regenerationemque corruperunt, dum neque pinnulas, neque
squamas inducere procurarunt, sublimem videlicet vitam, cognitionemque divinorum, quæ coe-
lestis est: sed obccæcato corde in ignorantia voraginibus detinentur, & propterea in his, qui squa-
mas habent nequaquam adnumerantur. Quare Paulus fornicatorem, avarum, idolis ferventem, ma-
ledicum, ebriosum, detractorem, legum bonorumque morum corruptorem, à fratrum commercio sub-
movet. Ostrea enim hæc sunt, & id genus reliqua, quæ sine squamis & pinnulis esse deprehenduntur.

DE LOCUSTA. CAP. LIII.

Pisck, in-
quam, ex
genere cru-
staceorum.

Locusta quid juncta Polypo significaret, eo loco declaratum, ubi Polypi significata recensuimus.
Quid vero ipsa per se significet, nunc dicendum.

SEDITIONOSUS. CAP. LIV.

Sic enim
Hesiodus.

Popularis seditionis studiosum hominem significare qui volunt, Locustas duas marinas sese in-
vicem incurstantes pingunt: videre enim est sæpe universas, tamquam gregis collegium celebra-
re, dimicare interim inter se cornibus Arietum modo, ac mutua flagellatione invicem ferire, &
genuinum est civibus, inquit Pindarus, invicem invidere.

TEMPERANTIA. CAP. LV.

—Ἐπὶ τοῖς
ἰσχυροῖς
γείτων,
αμύλος ἐστὶ
vicinus ἴσι-
cino.

Quoniam vero incidimus in Locustam, nominis adducti similitudine, quid per terrestrem etiam
significaretur, explicabimus. Ophiomachum, quem alii Stellionem interpretantur, nos terre-
strem Locustam esse comperimus. Per hanc Ægyptii modestiam, temperantiam, atque continen-
tiam intelligebant: quippe quæ nequitia virtutes opposita sunt: ea siquidem Serpentem oppugnat,
voluptatem quippe terræ prorepentem allidit. Ipsa autem crura habet, quæ corpusculum alte tol-
lant humo, à terraque interim eorum innixu resiliat, & feratur in sublime, collisoque Serpentis ca-
pite intellectu proximior fiat, qui quidem terrenis obrepere nescius, ab iis disjungi abalienarique, as-
sidue meditetur. Non dissimulabo hic sacra lectionis locum, de Præcursoris victu, quem constans si-
ma est Locustis vesci soletum, ἡδὴ τῆς ἀκρεΐδας ὁ ἀεὶ δέσμευθῆ, καὶ μὴ λῆ ἀγροῦν. Sunt qui ab Locu-
starum campestrium intellectu abhorreant, cauliculosque herbarum nescio quos, quod eodem illi
nomine nuncupentur, pro animali comminiscuntur, quibus noster ille veritatis Præcursor velcetur.
Atqui Diodorus, & alii authores gravissimi, populos in Æthiopia quosdam agnoscunt, qui non
alio quoquam cibo utantur, quam Locustis, ob id Acridophagos appellatos. In India quoque gen-
tem, quibus Manprorum nomen Clytarchus & Megasthenes dederunt, Locustis ali Agatharchides
& alii prodiderunt, trecentosque eorum vicos annumerant. Est autem hæc viridis, & prioribus pe-
dibus longissima, usque admodum gracilibus, quos motat assidue. Manifestissime vero in hoc Præ-
cursoris cibo Locustam animal agnoscit Adamantius, dum undecima in Lucam homilia dicit: Nos
habuit domesticum mel, & humana diligentia percolatum, sed sylvæ sive, minus quippe jucundi saporis: ut
pote qui eo ad vitam tantum usum & necessitatem, non ad delicias uteretur, ex aliis vero non grandis pro-
pingue ullum, quo se liberius invitare posset: non acris volam, quæ cibum praberet delicatorem: sed exi-
guum admodum voluere, quod vix à terra surgeret, saltimaretque potius quam volaret. Qui plura quart-
tamus? constanter afferitur, Locustas ejus fuisse cibum, parvulum animal, & illi satis mundum.

Ue Suidas
& quidam
alii.

FAMES. CAP. LVI.

Sunt qui per hujusmodi Locustam famem intelligant: propterea quod magnam satis inferant
Scalmitatem, cum agminatim innumerabili aliquando multitudine congregatæ segetes invase-
rint.

